

Ari Koponen ps

Lakialoite laiksi rikoslain 21 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että rikoslain (39/1889) 21 luvun 6 §:n mukaisen törkeän pahoinpitelyn vähimmäisrangaistus korotetaan yhdestä vuodesta kahteen vuoteen vankeutta. Tarkoituksena on varmistaa törkeästä pahoinpitelystä tuomittavien vankeusrangaistusten ehdottomuus, sillä pääsäännön mukaan alle kahden vuoden vankeusrangaistukset tuomitaan Suomessa ehdollisina ja vähintään kahden vuoden vankeusrangaistukset ehdottomina.

PERUSTELUT

Mikäli pahoinpitelyssä aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila taikka rikos tehdään erityisen raa'alla tai julmalla tavalla taikka teossa käytetään ampuma- tai teräasetta taikka muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, katsotaan teko törkeäksi pahoinpitelyksi. Törkeän pahoinpitelyn nimikkeen sisälle mahtuu erittäin raakoja ja julmia tekoja, jotka jättävät uhriin elinikäiset jäljet.

Voimassa olevan rikoslain 21 luvun 6 §:n mukaan törkeän pahoinpitelyn rangaistusasteikko on laaja: vähimmäisrangaistus on yksi vuosi vankeutta ja enimmäisrangaistus kymmenen vuotta vankeutta. Rikoslain 6 luvun 9 §:n 1 momentin pääsäännön nojalla määräaikainen, enintään kahden vuoden vankeusrangaistus tuomitaan ehdollisena, kun taas kahden vuoden tai sitä pidemmät vankeusrangaistukset tuomitaan lähes aina ehdottomina.

Rangaistusasteikon soveltamiskäytäntö herättää kysymyksiä, sillä törkeästä pahoinpitelystä tuomitut rangaistukset näyttävät asettuvan rangaistusasteikon alapäähän poiketen merkittävästi muista rikostyypeistä, joissa on kymmenen vuoden enimmäisrangaistus. Törkeissä huumausainerikoksissa on sovellettu koko asteikkoa (keskirangaistus ehdottomissa tuomioissa noin 38—39 kuukautta). Tapon yrityksistä, joissa asteikko on 14 päivästä 9 vuoteen vankeutta, tuomitaan tyypillisesti 3—5 vuotta vankeutta. Myös törkeistä raiskauksista on mitattu rangaistuksia asteikon ylemmältä puolikkaalta (keskirangaistus 43—44 kuukautta). Törkeissä pahoinpitelyissä on vain poikkeuksellisesti tuomittu rangaistus läheltä asteikon puoliväliä.

Kun törkeän pahoinpitelyn vähimmäisrangaistus nostettiin 2000-luvun alussa puolesta vuodesta vuoteen, keskirangaistukset nousivat merkittävästi, noin puolella vuodella. Lainsäätäjä voi tehok-

Lakialoite LA 56/2021 vp

kaimmin vaikuttaa rangaistuskäytäntöön juuri vähimmäisrangaistusta nostamalla. Tällä lakialoitteella halutaan nostaa vähimmäisrangaistusta kahteen vuoteen, jotta sillä olisi vaikutusta rangaistuskäytäntöön. Tällä voimme käytännössä varmistaa sen, että törkeään pahoinpitelyyn syyllistynyt tuomitaan ehdottomaan vankeusrangaistukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 21 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 21 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 654/2001, seuraavasti:

21 luku

Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista

6 §

Törkeä pahoinpitely

Jos pahoinpitelyssä

- 1) aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,
- 2) rikos tehdään erityisen raa'alla tai julmalla tavalla tai
- 3) käytetään ampuma- tai teräasetta taikka muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästä pahoinpitelystä* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 7.12.2021

Ari Koponen ps